

ліни не викликав би сумнівів. Як приклад, розглянемо технологію проведення практичних занять з дисципліни «Об'єктно-орієнтоване програмування», де окремі теми повинні вивчатися і практично закріплюватися розв'язанням задач функціонування конкретних економічних систем.

До початку вибору дисципліни студентам надається програма і технологічна схема процесу вивчення окремих тем.

В процесі закріплення теоретичних навичок приймають участь три об'єкти: викладач, група студентів і профільна установа (фірма), яка представляє, безпосередньо, перелік задач практичного напрямку. Ці задачі об'єднуються в комплекс, узгоджуються з викладачем, який відокремлює конкретне завдання і розподіляє кожне з них в залежності від складності та рейтингу групи. Рейтинг групи формується на основі результатів іспиту з попередньої дисципліни профільного циклу («Алгоритмізація і програмування»).

Профільна організація призначає провідного консультанта, який володіє предметною областю і відповідною технологією об'єктно-орієнтованого програмування. Консультант, викладач і кожен студент або керівник підгрупи обмінюються електронними адресами і узгоджують квант часу для спілкування.

Викладач на протязі тижня контролює процес виконання завдань окремими підгрупами і студентами за допомогою електронної пошти і оцінює кожного з них на практичних заняттях в аудиторії. Усі нез'ясовані питання оперативного змісту з розв'язку завдання узгоджуються за допомогою електронної пошти між викладачем, консультантом і студентами. По закінченні виконання отриманих завдань кожна підгрупа або студент захищає свою роботу перед комісією у складі викладача і консультанта від організації.

Такий підхід надає студентам можливість мотивованого вибору дисципліни, а при наступному вивченні — отримання навичок практичного використання теоретичних знань та їх практичного впровадження в реальні процеси діяльності фірм фахового спрямування.

М. Д. Білик, д-р екон. наук,
професор

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО СТИМУЛЮВАННЯ ОТРИМАННЯ ВИСОКИХ ПРОФЕСІЙНИХ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ З ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН

Діяльність суб'єктів господарювання в умовах трансформації економіки та розвитку ринкових відносин диктує необхідність швидкої адаптації «вчорашніх» студентів, а тепер молодих фахів-

ців, що прийшли на роботу на виробництво чи сферу обслуговування до високих вимог, пов'язаних із забезпеченням в значній мірі економічною службою ефективною діяльністю підприємств, враховуючи специфіку діяльності та закони економічного розвитку.

В цьому зв'язку дещо спрощена система навчання та оцінки знань студентів, що нині діє, не гарантує підготовки їх як фахівців, необхідних для ринкової економіки країни. Особливо негативно впливає на реальність оцінки знань письмова форма проведення іспиту. Вона зводиться практично до списування під час проведення іспиту завчасно заготовлених відповідей на питання екзаменаційного білету.

Підвищені вимоги до молодих фахівців обумовлюють необхідність перебудови процесу навчання студентів при реалізації системи його методів. Серед них слід виділити такі групи:

1) методи сприяння передачі навчальної інформації (за джерелами передачі і сприйняття навчальної інформації; за логікою передачі і сприйняття інформації; за ступенем самостійного мислення студентів; за ступенем управління навчальним процесом);

2) методи стимулювання інтересів до навчання, обов'язку і відповідальності (стимулювання інтересу до навчального процесу через вибір найбільш активних форм навчання; стимулювання обов'язку і відповідальності);

3) методи контролю і самоконтролю.

Оцінка знань студента має бути комплексною, що враховує поточну успішність, екзамен та виконання наукового завдання з фінансів підприємств, яке має стати складовою поточної успішності. Виконане наукове завдання з курсу «Фінанси підприємств» має стати продовженням оцінки знань з фінансового менеджменту.

Для оцінки знань студентів з названих дисциплін потрібно залишити модульну систему, але необхідно змінити методичні підходи. Вона має включати не два, а три модулі. Два з них повинні охопити зміст навчального курсу і третій модуль має виконуватися студентом самостійно на основі фінансової звітності конкретного підприємства і представляти оцінку стану досліджуваного питання та пропозиції щодо його удосконалення.

Цей третій модуль студента III чи IV курсу навчання має стати складовою його індивідуального завдання, яке виконується ним на V курсі навчання при проходженні виробничої практики, за деякої трансформації щодо бази практики та вимог програми. Такий підхід забезпечить безперервність, логічну послідовність та стабільність формування знань студентів та їх оцінки.

Ці методичні підходи до оцінки знань студентів доцільно пов'язати з такими матеріальними та моральними стимулами:

- як експеримент, можливо, для особливо обдарованих студентів, що навчаються на госпрозрахунковій основі, знайти джерела університету для зменшення плати за навчання при відмінній їх успішності із сесії в сесію;

- для студентів, що навчаються на госпрозрахунковій основі, які склали іспит на «незадовільно», встановити додаткову платню за його перездачу;

- для студентів, що отримали найвищу поточну оцінку як суму балів за виконання модульних та індивідуальних наукових завдань доцільно встановити заліки-автомати;

- при здійсненні письмового контролю доцільно запровадити попередню самооцінку виконаного студентом завдання;

- виконане на високому рівні наукове індивідуальне завдання зараховувати як виконання курсової роботи за відповідною дисципліною;

- обов'язково враховувати при оцінці поточної успішності пропуски практичних занять студентом. Студент може отримати максимальну оцінку лише при відсутності пропуску без поважних причин.

Реалізація вказаних методичних підходів, вважаємо, буде сприяти стимулюванню інтересів студентів до навчального процесу, обов'язку та відповідальності.

В. С. Білошапка, канд. екон. наук,
доцент кафедри банківської справи

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Сьогодні завдання інтелектуального та морального розвитку особистості особливо актуальні. Вміння творчо застосовувати знання, розвиток самостійного мислення студента — проблема, що потребує принципово іншого погляду на технологію навчання і на формування системи мотивації навчання.

Мотивація в навчальному процесі потрібна для розвитку студента як особистості. Потрібно змінити парадигму освіти, пріоритет — за самостійною пізнавальною діяльністю студента за схемою: «студент — підручник — викладач». Зростає роль викладача як фахівця і педагога. На перший план виходить проблема мотивації студентів в процесі поточного навчання і контролю.

Успішному вирішенню проблеми мотивації студентів в процесі навчання сприяють педагогічні технології, які адекватні спе-